

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2003 M. LAPKRIČIO 12 D. NUTARIMO NR. 1407 „DĖL
JURIDINIŲ ASMENŲ REGISTRO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ IR „DĖL
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2021 M. BIRŽELIO 2 D. NUTARIMO NR. 393
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2003 M. LAPKRIČIO 12 D. NUTARIMO
NR. 1407 „DĖL JURIDINIŲ ASMENŲ REGISTRO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTŲ (TOLIAU – PROJEKTAI)
(TAP-21-1799, 21-1800; TAIS-21-32470(2), 21-32469(2))

2021-12-14 Nr. NV-3271

Vilnius

Projektų rengėja – Teisingumo ministerija (toliau – TM).

Projektų tikslas. Projektais siekiama įgyvendinti:

1. Civilinio kodekso 1.73, 1.122, 2.44, 2.49, 2.54, 2.66, 6.166, 6.192, 6.228-7, 6.228-14, 6.901, 6.991 ir 6.993 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIV-421 (toliau – *CK pakeitimo įstatymas*);
2. Juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-22211 2, 4, 6, 9, 10, 15, 17, 22, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 43, 62, 63, 64, 77, 94, 95, 103, 104, 110, 111, 114, 130 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 102¹, 102², 102³, 111¹ straipsniais įstatymą Nr. XIV-450 (toliau – *JANĮ pakeitimo įstatymas*);
3. Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. XIV-454 (toliau – *CK įstatymas*);
4. 2021 m. birželio 18 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/1042, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/1132 taikymo taisyklės, susijusios su registrų sąveikos sistemos techninėmis specifikacijomis ir procedūromis, ir panaikinamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/2244, reikalavimus, detalizuojančius ir sukonkretinančius Direktyvos (ES) 2017/1132 nuostatas (toliau – *ES Reglamentas*).

Projektų esmė. Projektais siūloma tobulinti Registro objektų registravimo ir jų duomenų įrašymo procesą, išspręsti praktines Registro tvarkymo problemas ir užtikrinti kokybišką Registro duomenų tvarkymo procesą:

- Pagal CK pakeitimo įstatymo reikalavimus, Juridinių asmenų registre (toliau – Registras) siūloma kaupti juridinio asmens ir filialo ar atstovybės Nacionalinės elektroninių siuntų pristatymo naudojant pašto tinklą informacinės sistemos elektroninio pristatymo dėžutės (toliau – E. pristatymas) adresą ir Registro tvarkytojo informaciją juridiniams asmenims ir filialams ar atstovybėms siųsti Registre nurodytu E. pristatymo adresu.

- Vadovaujantis CK įstatymu ir JANĮ pakeitimo įstatymu, atskiriama duomenų ir dokumentų registravimo Registre tvarka, kai juos Registro tvarkytojui teikia nemokumo administratorius, ir kai juos teikia teismas.

- Atsižvelgiant į tai, kad, keičiantis duomenimis apie juridinių asmenų naudos gavėjus per Europos centrinę platformą, pagal Reglamento (ES) 2021/369 reikalavimus taip pat bus keičiamasi ir juridiniam asmeniui suteiktu Europos unikaliu atpažinties kodu, šį duomenį siūloma tvarkyti Registre, kad ateityje per registrų ir valstybės informacinių sistemų sąveiką jis galėtų būti perduodamas Juridinių asmenų dalyvių informacinei sistemai (toliau – JADIS).

- Atsižvelgiant į 2021 m. birželio 18 d. priimtą ir 2021 m. liepos 15 d. įsigaliojusį Reglamentą (ES) 2021/1042, Registro nuostatuose tikslinama nuoroda į šį teisės aktą ir atitinkamai tikslinami Registre tvarkomi duomenys.

- Vadovaujantis Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos naujai formuojama praktika dėl Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 28 straipsnio 2 ir 4 dalyse nurodytų sąlygų, pasirenkamas Registro valdytojo leidimas, siekiant pasitelkti kitus duomenų tvarkytojus.

- Registro nuostatuose siūloma išplėsti duomenų teikėjų ratą. Praktikoje dažnai pasitaiko atvejų, kai į Registro tvarkytoją kreipiasi asmenys, kurių naudai priimtas teismo sprendimas, turintis įtakos Registre įregistruotiems juridinio asmens duomenims, tačiau pagal šių asmenų pateiktus prašymus keisti Registro duomenis nėra teisinio pagrindo. Teismas įprastai tokių sprendimų Registro tvarkytojui nepateikia, kadangi juose nėra įpareigojimų Registro tvarkytojui. Tokiu atveju susidaro situacijos, kai Registro duomenys yra neteisingi, ir nors Registro tvarkytojui tai yra žinoma, tačiau pakeisti Registro duomenų nėra galimybės, nes duomenų teikėjas nesikreipia dėl duomenų pakeitimo. Atsižvelgiant į tai, siūloma numatyti, kad duomenis Registro tvarkytojui galėtų pateikti ir proceso dalyvis, turintis teisinį suinteresuotumą.

- Siūloma nustatyti, kad dokumentus ir duomenis Registro tvarkytojui galėtų pateikti filialo ar atstovybės vadovas, kaip tai numatyta Juridinio asmens filialo pavyzdiniuose nuostatuose.

- Įvertinant tai, kad tam tikrais atvejais dokumentai Registro tvarkytojui gali būti teikiami ir elektroniniu būdu (pvz., per JAREP registruojami pagrindinių teisinių formų juridiniai asmenys bei pakeisti jų steigimo dokumentai, išskyrus steigimo dokumentus po reorganizavimo ar pertvarkymo) Registro tvarkytojo nustatytomis priemonėmis, atsižvelgiant į tai, jog Registro tvarkytojas planuoja atsisakyti teritorinio registravimo principo, kas leistų maksimaliai sumažinti popierinių dokumentų teikimą, įvertinant Direktyvos (ES) 2019/1151 nuostatas, skatinančias sudaryti galimybes naudotis skaitmeninėmis priemonėmis ir procesais, siūloma Registro nuostatuose nustatyti, jog tais atvejais, kai yra galimybė teikti dokumentus elektroniniu būdu, duomenų teikėjai dokumentus Registro tvarkytojui pirmiausiai ir teiktų elektroniniu būdu.

- Atsižvelgiant į tai, jog duomenis apie uždarnosios akcinės bendrovės vienintelį akcininką bei apie tikrosios ūkinės bendrijos ar komanditinės ūkinės bendrijos tikruosius narius Registro tvarkytojas registruoja, gavęs informaciją iš JADIS, siūloma patikslinti Nuostatų 59 punktą ir nustatyti, jog Registro tvarkytojas netikrina pateiktų duomenų tikrumo ir dokumentų turinio atitikties įstatymų reikalavimams, kai duomenis perduoda JADIS.

- Įgyvendinus funkcionalumą, kad uždaroji akcinė bendrovė galės būti įsteigta Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios valstybės fizinio ar juridinio asmens elektroniniu būdu per Registrų centro savitarnos sistemą, naudojantis JAREP, Registro tvarkytojui turės būti pateiktas dokumentas, patvirtinantis pradinių įnašų apmokėjimą, jeigu pradiniai įnašai apmokami kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios valstybės banke.

- Praktikoje pasitaiko atvejų, kai Valstybinė mokesčių inspekcija praneša Registro tvarkytojui, jog išnyko pranešime, kuriuo vadovaujantis Registro tvarkytojas išregistravo juridinio asmens paramos gavėjo statusą, nurodytos aplinkybės, todėl juridiniam asmeniui paramos gavėjo statusas turi būti atstatytas. Todėl Registro nuostatuose siūloma nustatyti, kad gavęs tokį pranešimą Registro tvarkytojas įregistruoja (atstato) juridinio asmens turėtą paramos gavėjo statusą.

- Siūloma patikslinti, kad juridinis asmuo pakartotinai gali kreiptis į Registro tvarkytoją dėl paramos gavėjo statuso suteikimo ne anksčiau kaip po vienerių metų, jei šiam juridiniam asmeniui paramos gavėjo statusas buvo panaikintas padarius bent vieną Labdaros ir paramos įstatymo 13 straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytą pažeidimą arba neatitikus minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų.

- Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad įmonė laisvosios ekonominės zonos (toliau – zona) įmonės statusą įgyja po to, kai zonos valdymo bendrovė išduoda leidimą veiklai zonoje ir Registro tvarkytojas Vyriausybės nustatyta tvarka įregistruoja duomenis (įskaitant ir įmonės įstatus ar įmonės įstatų pakeitimus, zonos valdymo bendrovės išduotą leidimą vykdyti veiklą zonoje), susijusius su zonos įmonės statuso įgijimu. Atsižvelgiant į tai, siūloma papildyti Registro nuostatus, kad registruojant zonos įmonės statusą, Registro tvarkytojui turi būti pateikiamas zonos valdymo bendrovės leidimas.

Priėmus Projektus Registro tvarkytojo informacija ir dokumentai juridinius asmenis pasieks saugiu ir patikimu kanalu – Registre nurodytu E. pristatymo dėžutės adresu, o Registro nuostatai užtikrins galiojančių teisės aktų nustatytus reikalavimus.

Projektams įgyvendinti **valstybės biudžeto lėšų nereikės.**

Derinimas. Projektai buvo paskelbti Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Projektai be pastabų suderinti su Susisiekimo ministerija.

Projektai buvo derinti su Ekonomikos ir inovacijų ministerija (pastabos pateiktos darbo tvarka), Finansų ministerija, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Lietuvos notarų rūmais, VĮ Registrų centru. Į šių institucijų pateiktas pastabas atsižvelgta arba jos aptartos ir suderintos darbo tvarka. Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos pastabų, į kurias neatsižvelgta, pridedama derinimo pažyma su pagrįstais argumentais. Nemokumo administratorių rūmai nustatytais terminais pastabų nepateikė. Atsižvelgiant į Finansų ministerijos pasiūlymą, Projektai darbo tvarka suderinti su Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Finansų ministerijos.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatoms. Projektas neįgyvendina Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatų.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome atsižvelgti į Teisės grupės pateiktas pastabas ir Projektą *svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.*

Vyresnioji patarėja

Sigita Panovienė